

news/2021/jan/25/transgender-military-ban-biden-repeal-trump-rule. – Назва з екрана.

Мицкан Т.С. <https://orcid.org/0000-002-164-2961>

МОТИВАЦІЙНА ОСНОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Анотація. Стаття присвячена розгляду мотивації в контексті здоров'язбережувальної діяльності суб'єкта. Облік і оптимізація мотиваційної основи його активності розглядається як умова збереження психофізичного здоров'я учасників освітнього процесу. В контексті психолого-педагогічного підходу запропоновані теоретичні положення, які описують цей феномен і практичні орієнтири для їх реалізації.

Ключові слова: мотивація, здоров'я, діяльність.

Abstract. *Abstract. The article is devoted to the consideration of motivation in the context of the health activities of the subject. Accounting and optimization of the motivational basis of its activity is considered as a condition for maintaining the psychophysical health of participants in the educational process. In the context of the psychological and pedagogical approach, theoretical propositions are proposed that describe this phenomenon and practical guidelines for their implementation.*

Keywords: motivation, health, activity.

Актуальність теми дослідження. Мотивація, як відомо (Леонтьєв Д.А., 2002), пронизує всі утворення особистості і забезпечує участь людини в різних видах соціальної діяльності. Таке усвідомлення сутності мотивації цілком узгоджується з концептуальними уявленнями і семантикою цієї дефініції («приводити в рух», «спонукати»).

В існуючих моделях (Леонтьєв В.Г., 1987) мотивація розглядається на двох рівнях, а саме: на рівні цілісного організму і на рівні суб'єкта, роль якого полягає в регулятивній функції. Виникає питання стосовно того, яка модель найбільш повно і цілісно відображає мотиваційні регулятори активності суб'єкта в контексті збереження його здоров'я, дає можливість психологічно обгрунтованого впливу в умовах освітнього процесу, в тому числі з фізичної культури.

Мета дослідження – обгрунтувати комплекс прийомів спрямованих на формування мотивації збереження здоров'я.

Результати дослідження. Як відомо, здоров'я тісно пов'язане зі збереженням гомеостазу організму і його пристосуванням до впливу факторів довкілля. Такий динамічний характер забезпечується завдяки пошуку сутності відображення (рефлексії) суб'єктом ситуації і її конкретизації в сукупності мотивів по відношенню до їх динаміки. Без сумніву такий потенціал має мотиваційна сфера активності суб'єкта (фундаментальне утворення). Для розкриття його сутності в контексті збереження здоров'я спробуємо обґрунтувати наступне положення: здоров'язбережувальна можливість освітнього процесу взагалі і фізичної культури зокрема розкривається при належному рівні відображення мотивації суб'єкта як на свідомому, так і підсвідомому рівнях.

Завдяки мотивам усвідомленої діяльності суб'єкт стає здатним здійснювати як тактичну, так і стратегічну взаємодію з факторами довкілля (в тому числі патогенними), а з опорою на підсвідомі реалізувати її з відповідною користю для себе.

Повноцінна, тобто здорова і якісна життєдіяльність можлива в умовах відсутності конфліктних взаємовідношень між свідомими і підсвідомими мотиваційними утвореннями.

На підставі цього теоретичного положення можемо сформулювати комплекс прийомів формування мотивації збереження здоров'я:

- надання суб'єкту можливості усвідомлювати власні мотиви;
- науково обґрунтоване пояснення того, які мотиви найбільше сприяють ефективності здоров'язбережувальної діяльності;
- визначення завдань здоров'язбережувальної діяльності, що відповідають мотивації суб'єкта.

Зважаючи на те, що в змісті мотиваційної основи здоров'язбережувальної діяльності суб'єкта присутні підсвідомі утворення (Мак-Вільямс Н., 1998)., в якості засобів їх активації доцільно використовувати ідентифікаційні (ідентифікація - несвідоме ототожнення людини з тими хто її оточує) та інтроєктивні механізми (інтроєкція - поняття глибокої психології, що означає неусвідомлюваний психічний процес, спрямований на мінімізацію негативних переживань), які відіграють важливу роль у процесі формування «Над-Я», совісті, уподобань (наприклад, щодо здорового способу життя) особливо в дитинстві.

Умовою психологічної підтримки здоров'я суб'єкта на належному рівні є широке залучення його мотиваційних регуляторів здоров'язбережувальної діяльності. При цьому, якщо брати до уваги тільки діяльність суб'єкта, то це доволі

вузький підхід, так як його діяльність зосереджується як в системі «Я- предмет», так і «Я- інший») і спрямовується на самого себе, самопізнання та самореалізацію. Навіть за умов продуктивної діяльності, спілкування і взаємодії з іншими суб'єктами можуть мати неповноцінний характер, порушуючи здорове функціонування суб'єкта. За умов позитивних взаємовідношень з іншими суб'єктами, дестабілізуючим може виступати те, що суб'єкт не бачить себе в здоров'язбережувальному освітньому процесі, не бере в ньому активну участь. З цього випливає, що як і в будь-якій сфері життєдіяльності, так і в здоров'язбережувальній необхідно детально опрацьовувати мотиваційну структуру всієї діяльності суб'єкта: самовизначення, діяльність і спілкування.

Важливим для реалізації завдань збереження здоров'я є досягнення єдності зовнішнього і внутрішнього планів суб'єктивної активності, пам'ятаючи про те, що мотивація лежить в основі цього утворення і задає спрямованість здоров'язбережувальної активності. Практичний вихід цього положення передбачає облік того, як проявляється у відповідних мотиваційних утвореннях відношення суб'єкта до того виду діяльності, який він регулює. При цьому, як правило, в зону ризику по критеріях здоров'я потрапляють суб'єкти з негативним знаком такої спрямованості.

Очевидно, необхідно визнати, що психолого-педагогічний підхід до мотиваційної складової здоров'язбережувальної активності суб'єкта має значний потенціал, так як характеризується: глибиною відображення мотиваційної сфери; широким охоптом засадничих явищ; фіксацією реальних і потенціальних проявів в життєдіяльності суб'єкта.

Висновок. Отже, можемо констатувати, що позитивне бачення мотиваційної основи здоров'язбережувальної діяльності суб'єктів в освітньому процесі і впливу на неї зміцнює їх психофізичне здоров'я.

Список літератури.

1. Леонтьев В.Г. Психологические механизмы мотивации учебной деятельности. Новосибирск: Изд-во НГПИ, 1987. 92 с.
2. Леонтьев Д.А. От инстинктов к выбору, смыслу и саморегуляции: психология мотивации вчера, сегодня, завтра. Современная психология мотивации. М.: Смысл, 2002. С. 4-12.
3. Мак-Вільямс Н. Психоаналітична діагностика: Розуміння структури особистості в клінічному процесі. М.: Клас, 1998. 480 с

4. Мицкан Т., Мицкан Б. Психодіагностика у спорті. Івано-Франківськ. Видавець Кушнір Г.М.; 2020.323с.

Наумчук В. І. <https://orcid.org/0000-0002-2919-0720>

ВИКОРИСТАННЯ СПОРТИВНИХ ТА РУХЛИВИХ ІГОР У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ

Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка

Анотація. У публікації з'ясовуються перспективи використання педагогічних можливостей спортивних та рухливих ігор у контексті вимог концепції Нової української школи, аналізується зміст чинних навчальних програм з фізичної культури для закладів загальної середньої освіти щодо визначення основних можливих причин зниження ефективності цього цілеспрямованого процесу.

Ключові слова: спортивні та рухливі ігри, навчальні програми, фізична культура і спорт, варіативні модулі.

Abstract. The publication clarifies the prospects of using the pedagogical potential of sports and mobile games in the context of the concept of the New Ukrainian School, analyzes the content of current physical education curricula for secondary schools to determine the main possible reasons for reducing the effectiveness of this purposeful process.

Keywords: sports and mobile games, curricula, physical culture and sports, variable modules.

Актуальність теми дослідження. Суспільно-економічний розвиток суспільства, його культурно-духовне надбання все більше визначаються ступенем розкриття та ефективністю використання індивідуальних здібностей кожної людини. Переосмислення значення і ролі особистості у світотворенні, бачення ідеалу освіченості людини, висування нових вимог до якості людського капіталу відповідно до сучасних трансформацій та викликів виступають головною тенденцією соціального прогресу і обумовлюють постійне вдосконалення вітчизняної системи освіти.

Сучасна парадигма освіти розглядає навколишній світ не як сталу, гармонійну структуру, до якої потрібно пристосовуватися, а як сферу пізнавальної та практичної невизначеності. Відповідно моделю особистості, що представлена в концепції Нової української школи, визначено